

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
від «__» _____ 20__ р. №__

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗЗСО «Рожищенський ліцей №2»
_____ Н. М. Матящук

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

КЗЗСО «Рожищенський ліцей №2»

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» «Освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання».

Освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту», наказу МОН України № 1272 від 08.10.2019 року «Про затвердження типових освітніх програм для 1- 2-х класів закладів загальної середньої освіти», наказу МОН України №1273 від 08.10.2019 року «Про затвердження типових освітніх програм для 3- 4-х класів закладів загальної середньої освіти», наказу МОН України №405 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», наказу МОН України №1493 від 28.11.2019 року «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», та постанов Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

ЗМІСТ

Розділ 1. Призначення закладу загальної середньої освіти та засоби його реалізації.....	
Розділ 2. Опис «моделі» випускника закладу загальної середньої освіти	
Розділ 3. Мета та завдання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти.....	
Розділ 4. Освітня програма початкової освіти.....	
4.1 Обґрунтування освітньої програми.....	
4.2 Загальний обсяг навчального навантаження.....	
4.3 Навчальний план.....	
4.4 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.....	
4.5 Очікувані результати.....	
4.6 Перелік, зміст, тривалість освітніх галузей.....	
4.7 Форми організації освітнього процесу	
4.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....	
4.9 Оцінювання навчальних досягнень	
Розділ 5. Освітня програма базової середньої освіти.....	
5.1 Обґрунтування освітньої програми.....	
5.2 Загальний обсяг навчального навантаження.....	
5.3 Навчальний план.....	
5.4 Очікувані результати.....	
5.5 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової освіти.....	
5.6 Перелік, зміст, тривалість освітніх галузей.....	
Розділ 6. Освітня програма профільної освіти.....	
6.1 Обґрунтування освітньої програми.....	
6.2 Загальний обсяг навчального навантаження.....	
6.3 Навчальний план.....	
6.4 Очікувані результати	
6.5 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової освіти.....	
6.6 Перелік, зміст, тривалість освітніх галузей.....	

Розділ I

Призначення закладу загальної середньої освіти та засоби його реалізації

КЗЗСО «Рожищенський ліцей №2» - це сучасний заклад освіти, який задовольняє пізнавальні інтереси дитини, плекає творчу особистість, створює умови для повноцінного інтелектуального, творчого, морального, фізичного розвитку дитини, де панує атмосфера підтримки, справедливості, заохочення до навчання та рівності між усіма дітьми.

Призначення закладу загальної середньої освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону закладу, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення з закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують
- гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності: інтелектуальній трудовій, художньо-

естетичній тощо);

- поглиблене вивчення окремих предметів;
надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позашкільної діяльності;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми закладу освіти здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю три роки.

Розділ II

Опис «моделі» випусника закладу освіти

Модель випусника Нової Української Школи - це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випусник має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані здобувачем освіти тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випусник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випусник - це передусім всебічно розвинена успішна конкурентоздатна особистість, яка хоче і може самовдосконалюватись і навчатись упродовж життя, людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випусник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випусник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випусник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випусник 9 класу володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює навчальні програми з усіх предметів навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння,

узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Розділ III

Мета та завдання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти

Мета та завдання освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем ліцею в освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення мети і завдань.

Перед закладом освіти поставлені такі завдання освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
4. Формувати позитивну мотивацію дітей до навчальної діяльності.
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів.
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази ліцею.

Розділ IV

Освітня програма початкової освіти

4.1. Обґрунтування освітньої програми

Організація освітньої діяльності у 1-4-х класах закладів загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р «Про схвалення реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 (у 1-2 класах), наказу МОН України від 08.10.2019 року №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти».

Виконання вимог зазначених державних стандартів є обов'язковим для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типів і форми власності.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання є освітня програма закладу загальної середньої освіти (стаття 33 Закону України «Про освіту», стаття 15 Закону України «Про загальну середню освіту»).

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2021/2022 навчальному році освітня програма закладу освіти розробляється на основі:

- для 1-2 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);
- для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273).

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання).

4.2 Загальний обсяг навчального навантаження

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення які будуть подані в рамках навчальних планів. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів складає 6195 годин:

- 1 клас - 805 годин/навчальний рік,
- 2-А клас - 875 годин/навчальний рік,
- 2-Б клас - 875 годин/навчальний рік,
- 3-А клас - 910 годин/навчальний рік,
- 3-Б клас - 910 годин/навчальний рік,
- 4-А клас - 910 годин/навчальний рік,
- 4- Б клас - 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані на 2021 /2022 навчальний рік (далі - навчальний план).

4.3 Навчальний план

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів та передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором.

№з/п	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		1	2-А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б
Інваріантна складова		1	2-А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б
1.	Українська мова	7	7	7	7	7	7	7
2.	Іноземна мова	2	3	3	3	3	3	3
3.	Математика	4	4	4	5	5	4+1	5
4.	Я досліджую світ.	3	3	3	3	3	3	3
5.	Музичне мистецтво.	1	1	1	1	1	1	1
6.	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
7.	Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1	1
8.	Інформатика		1	1	1	1	1	1
9.	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3
Усього		19+3	21+3	21+3	22+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1	1	1
	Індивідуальні та групові заняття	1	1	1	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня		20	22	22	23	23	23	23
Загальнорічна кількість навчальних годин		20+3	22+3	22+3	23+3	23+3	23+3	23+3

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків. У 1 класі тривалість уроків становить 35 хвилин, у 2 - 40 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20

квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

4.4 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання - фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

4.5 Очікувані результати

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;

міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;

забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;

утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);

плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;

формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу. До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу

здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів з розумінням важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання протягом життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин та брати повноцінну участь у громадському та суспільному житті, зокрема школи та класу, спираючись на розуміння соціальних, економічних і політичних понять та сталого розвитку, критичне оцінювання основних подій національної, європейської та світової історії, а також повагу до прав людини та верховенства права, цінування культурного розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України;

виявлення поваги до інших та толерантності, уміння конструктивно співпрацювати, співчувати та діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації. Дбайливе ставлення до особистого, соціального і фізичного добробуту та здоров'я, дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки і спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах, спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях та обумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна (українська мова, мови відповідних корінних народів і національних меншин; літератури; українська мова та література для корінних народів і національних меншин; іншомовна освіта);

математична;

природнича;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров'язбережувальна;

громадянська та історична; мистецька;

фізкультурна.

4.6 Перелік, зміст, тривалість освітніх галузей

1 клас

- **«Мовно-літературна» освіти** галузь з урахуванням вікових особливостей учнів буде реалізовуватися через предмет «Українська мова(245 год/рік) та «Іноземна мова (англійська)» (70 годин/навчальний рік.)
- **«Математична»** реалізовується через предмет «Математика» (140 годин/навчальний рік).
- **«Природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна»** реалізується інтегрованим предметом «Я досліджую світ» (105 годин/навчальний рік).
- **«Мистецька»** реалізується предметами «Музичне мистецтво» (35 год годин/навчальний рік) та «Образотворче мистецтво» (35 годин/навчальний рік).
- **«Технологічна»** реалізується через предмет «Дизайн і технології» (35 годин/навчальний рік)

- **«Фізкультурна»** реалізується окремим предметом «Фізична культура» (105 годин/навчальний рік).
Навчальний час, передбачений на варіативну складову (1 год.) буде використаний на індивідуальні та групові заняття.

2 клас

- **«Мовно-літературна»** з урахуванням вікових особливостей учнів буде реалізовуватися через навчальні предмети «Українська мова» (245 годин/навчальний рік) та «Іноземна мова (англійська)» (105 годин/навчальний рік.)
- **«Математична»** реалізується через предмет «Математика» (140 годин/навчальний рік).
- **«Природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна»** реалізується інтегрованим предметом «Я досліджую світ» (105 годин/навчальний рік).
- **«Мистецька»** реалізується предметами «Музичне мистецтво» (35 год годин/навчальний рік) та «Образотворче мистецтво» (35 годин/навчальний рік).
- **«Технологічна»** реалізується через предмет «Дизайн і технології» (35 годин/навчальний рік) та «Інформатика»(35 годин/навчальний рік)
- **«Фізкультурна»** реалізується окремим предметом «Фізична культура» (105 годин/навчальний рік).
Навчальний час, передбачений на варіативну складову (1 год.) буде використаний на індивідуальні та групові заняття.

3 клас

- **«Мовно-літературна»** з урахуванням вікових особливостей учнів буде реалізовуватися через навчальні предмети «Українська мова» (245 годин/навчальний рік) та «Іноземна мова (англійська)» (105 годин/навчальний рік.)
- **«Математична»** реалізується через предмет «Математика» (175 годин/навчальний рік).
- **«Природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна»** реалізується інтегрованим предметом «Я досліджую світ» (105 годин/навчальний рік).
- **«Мистецька»** реалізується предметами «Музичне мистецтво» (35 год годин/навчальний рік) та «Образотворче мистецтво» (35 годин/навчальний рік).
- **«Технологічна»** реалізується через предмет «Дизайн і технології» (35 годин/навчальний рік) та «Інформатика»(35 годин/навчальний рік)
- **«Фізкультурна»** реалізується окремим предметом «Фізична культура» (105 годин/навчальний рік).
Навчальний час, передбачений на варіативну складову (1 год.) буде використаний на індивідуальні та групові заняття.

4клас

- **«Мовно-літературна»** з урахуванням вікових особливостей учнів буде реалізовуватися через навчальні предмети «Українська мова» (245 годин/навчальний рік) та «Іноземна мова (англійська)» (105 годин/навчальний рік.)
- **«Математична»** реалізовується через предмет «Математика» (175 годин/навчальний рік).
- **«Природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна»** реалізується інтегрованим предметом «Я досліджую світ» (105 годин/навчальний рік).
- **«Мистецька»** реалізується предметами «Музичне мистецтво» (35 год годин/навчальний рік) та «Образотворче мистецтво» (35 годин/навчальний рік).
- **«Технологічна»** реалізується через предмет «Дизайн і технології» (35 годин/навчальний рік) та «Інформатика»(35 годин/навчальний рік)
- **«Фізкультурна»** реалізується окремим предметом «Фізична культура» (105 годин/навчальний рік).

Навчальний час, передбачений на варіативну складову (1 год.) буде використаний на індивідуальні та групові заняття.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах І циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

4.7Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4.8Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове

забезпечення освітньої діяльності викладання у початковій школі повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності - Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності - для учнів початкової школи створюється цілісне і креативне освітнє середовище згідно вимог НУШ; за кожним класом закріплено окремий кабінет, для проведення уроків інформатики учні можуть використовувати можливості кабінетів інформатики; проведення уроків фізичної культури здійснюється в спортивній залі, яку обладнано згідно вимог техніки безпеки.

якість проведення навчальних занять - за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться згідно вимог навчальних програм та обліковується у класному журналі.

За організацію системи внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає заступник директора з навчально - виховної роботи Бухарова П. І., яка опікується:

- оновленням методичної бази освітньої діяльності;
- контролем за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробкою рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторингом та оптимізацією соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створенням необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через участь у вебінарах, семінарах, тренінгах та післядипломну курсову підготовку.

4.9 Оцінювання навчальних досягнень

Відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 року №813 на заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета/курсу запропоновано використовувати вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання. Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання рекомендовано визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у 1-2 класах - вербальною оцінкою, у 3-4 класах - або вербальною, або рівневою оцінкою за вибором закладу.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюються у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого - відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого - співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Рекомендовано враховувати, що формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час його організації:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
3. формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
4. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
5. коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання потрібно зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладу з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік необхідно визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Розділ V

Освітня програма базової освіти

5.1 Обґрунтування освітньої програми

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;

та сформована на основі Типової освітньої програми базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405

Освітня програма базової середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює основні підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

5.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 11830 годин/навчальний рік:

5-А клас- 1032,5 годин/навчальний рік

5-Б клас- 1032,5 годин/навчальний рік
6-А клас- 1137,5 годин/навчальний рік
6-Б клас- 1172,5 годин/навчальний рік
7-А клас- 1225 годин/навчальний рік
7-Б клас- 1225 годин/навчальний рік
8-А клас- 1242,5 годин/навчальний рік
8-Б клас- 1242,5 годин/навчальний рік
9-А клас- 1260 годин/навчальний рік
9-Б клас- 1260 годин/навчальний рік

5.3 Навчальний план

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором.

№ з/п	Навчальні предмети <i>Інваріантна складова</i>	Кількість годин на тиждень у класах									
		5-А	5-Б	6-А	6-Б	7-А	7-Б	8-А	8-Б	9-А	9-Б
1.	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5	2,5	2,5	2	2	2+1	2+1
2.	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3.	Іноземна мова.	3	3	2	2	2	2+2	2	2	2	2
4.	Мова національної меншини (польська, російська)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5.	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.	Історія України	1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
7.	Всесвітня історія	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
8.	Основи правознавства	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
9.	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1				
10.	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-
11.	Мистецтво	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
12.	Математика	4	4	4	4	-	-	-	-	-	-
13.	Алгебра	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
14.	Геометрія	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
15.	Природознавство	2	2			-	-			-	-
16.	Біологія. Біологія, людина і природа	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
17.	Географія	-	-	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5
18.	Фізика	-	-	-	-	2	2	2	2	3	3
19.	Хімія	-	-	-	-	1,5	1,5	2	2	2	2
20.	Трудове навчання	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
21.	Інформатика	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
22.	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23.	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Разом		25,5+3	25,5+3	27,5+3	27,5+3	29+3	31+3	29,5+3	29,5+3	32+3	32+3
<i>Варіативна складова</i>		<i>2,5(1)</i>	<i>2,5(1)</i>	<i>3,5(2)</i>	<i>3,5(3)</i>	<i>3(3)</i>	<i>3(3)</i>	<i>3,5(3)</i>	<i>3,5(3)</i>	<i>2(2)</i>	<i>2(2)</i>
Резерв		1,5	1,5	1,5	0,5			0,5	0,5		
Факультативи, індивідуальні та групові заняття:											
1.	Хоровий спів(ф)	1		1							
2.	Образотворче мистецтво (ф)		1		1	1					
3.	Хімія(ф)							1			
4.	Англійська мова(ф)							1			
5.	Математика(ф)								1	1	
6.	Українська мова(ф)			1	1	1	1	1	1		
7.	Трудове навчання(ф)				1				1		1
8.	Фізика(ф)					1					
Граничне допустиме навчальне навантаження на одного учня		28	28	31	31	32	32	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		26,5+3	26,5+3	29,5+3	30,5+3	32+3	32+3	32,5+3	32,5+3	33+3	33+3

5.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

	Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p>

	<p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p>
--	--

	<p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

5.5 - позакласну навчальну роботу і роботу гуртків. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших

умов.

5.6 Перелік, зміст, тривалість освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальному плані реалізується через окремі предмети: «Українська мова» (за навчальною програмою *Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.* – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/11.-ukrayinska-mova-onovlena-programa-dlya-5-9-kl.docx>

«Українська література» (за навчальною програмою: *Українська література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf>,

«Іноземна мова»: англійська (), німецька)), <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>

«Зарубіжна література» (за програмою: *Світова література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів* – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2018/02/06/literatura-5-9-klas.docx>

Освітні галузі «Математика» реалізуються через окремі предмети –

«Математика», «Алгебра», «Геометрія» (за програмою: *Математика. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/5-programa-z-matematiki.docx>

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через окремі предмети

«**Природознавство**» (за програмою: *Природознавство. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/12.prirodoznavstvo.docx>

«**Біологія**» (за програмою: *Біологія. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)),
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/15.biologiya-6-9.docx>

«**Хімія**» (за програмою: *Хімія. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)),
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/10-ximiya-7-9.doc>

«**Фізика**» (за програмою *Фізика. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)),
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/7-fizika.doc>

«**Географія**» (за програмою: *Географія. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)).
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/geografiya-6-9-14.07.2017.pdf>

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметами

«**Правознавство**» (за програмою: *Правознавство. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)),
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/pravoznavstvo-9-8.docx>

«**Історія України**» , «**Всесвітня історія**» (за програмою: *Історія. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)).
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/14.history-5-9klas-21.05.2017-finish.doc>

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами

«**Основи здоров'я**» (за програмою: *Основи здоров'я. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804))
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/30osnovizdorovyia5-92017.docx>

«Фізична культура» (за програмою: *Фізична культура. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/01/16/fizichna-kultura-5-9.doc>

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети

«Трудове навчання» (за програмою: *Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804))
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/2-trudove-navchannya-5-9.doc>

«Інформатика» 5-7 кл. (за програмою: *Інформатика . 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/8-informatika.docx> ; **8 кл.** (за програмою: *Інформатика . 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/programa-informatika-5-9-traven-2015.pdf>

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами

«Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво», «Мистецтво» (за програмою: *Мистецтво. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.* – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804) .

Розділ VI

Освітня програма профільної освіти

6.1 Обґрунтування освітньої програми

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 № 143)«Про затвердження

Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти».

та сформована на основі Типової освітньої програми базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 406.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

6.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11-х класів складає 3815 годин/навчальний рік:

10-А клас- 1242,5 годин/навчальний рік 10-Б клас- 1242,5 годин/навчальний рік 11 клас- 1330 годин/навчальний рік.

6.3 Навчальний план

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором.

	Навчальні предмети	10-А	10-Б	11
№ з/п	<i>Інваріантна складова</i>			
	Українська мова	2+2	2+2	2+2
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1
	Іноземна мова	2	2	2
	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Громадянська освіта	2	2	-
	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1	3+1
	Біологія і екологія	2	2	2
	Географія	1,5	1,5	1
	Фізика і астрономія.	3	3	4
	Хімія	1,5	1,5	2
	Фізична культура	3	3	3
	Захист України	1,5	1,5	1,5
	Інформатика	1	1	2
	Технології	2	2	1
	Базові предмети	33(33)+3	33(33)+3	33(32)+3
	<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні та курси та індивідуальні заняття</i>	8(2,5)	8(2,5)	9(6)
1.	ЗУ (основи медичних знань)	1	1	1,5
2.	Захист України	0,5	0,5	0,5
3.	Мистецтво (к)	1	1	1
4.	Історія(ф)			1
5.	Географія (к)			1
6.	Англійська мова(ф)			1
	Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	33	33	33
	Всього (без урахування поділу класів на групи)	35,5+3	35,5+3	36

6.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку</p>

		технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у докільлі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі

		<p>чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення .-культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

6.5 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

6.6 Перелік, зміст, тривалість освітніх галузей

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури Суспільствознавство Естетична культура

Математика Природознавство Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Для виконання освітніх програм на 2021/2022 навчальний рік передбачено використання затверджених Міністерством освіти і науки України навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини, курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.